

Таом идишларининг мағфират сўраши

14:00 / 04.02.2019 5947

????? ???????????? ?????????? ?????? ??????? ?????? ???
????? ???? ???? ???? : « ???? ?????? ??? ??????? ?
????? ???????? ?????????????? ???? ?????????????? »
. ?????? ?????? ?????? ?????? .

Нубайшатул Хойр розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

“Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

**“Кимки бирор идишдан таомланиб, сўнг уни ялаб тозалаб қўйса,
идиш уни ҳаққига мағфират сўрайди” дедилар”** (Термизий ривояти).

Шарх: Идишни тозалаб қўйган инсон ҳаққига дуо қилиши ҳақиқий маънога ҳамл қилинадими ёки ундан мажозий маъно ирода қилинганми?

Тийбий раҳматуллоҳи алайҳ идишни истиғфор айтишидан мурод, овқат егувчини бу амали унинг тавозелиги ва кибрдан холи эканлигига аломат ва бу нарса уни мағфират қилинишига сабаб бўлади. Идиш у инсонни мағфират қилинишига сабаб бўлгани учун, мағфират нисбатии идишга берилиб, идиш унга истиғфор айтади дейилмоқда, деганлар.

Агар идишни истиғфор айтишини ҳақиқий маънога ҳамл қилинса ҳам ҳақиқатдан узоқ бўлмайди. Чунки, Қуръони каримда шундай марҳамат қилинади:

“Осмонлару ердаги барча нарсалар Хожа, Бенуқсон, Азиз, Ҳаким Аллоҳга тасбих айтадир” (Жума 1 оят).

Бошқа бир оятда эса, шундай дейилади:

“Осмонлардаги нарсалар ва ердаги нарсалар Аллоҳга тасбих айтурлар. Мулк Унга хосдир, мақтov ҳам Унга хосдир ва У барча нарсага қодирдир” (Тағобун 1 оят).

Саҳиҳи Бухорийда Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анхудан қуидаги ҳадис нақл қилинган:

???? ?????? ??????? ?????? ?????? ?????? ????????

?????????? ??????? ?????????????? ????????????????

?????????? ??????? ??? ?????????? ?????? ????????

????????? ?????????? ?????????? ??? ?????? ????????

????????? ??????? ?????????? ?????????? ??? ??????

????????? ?????????? ?????????? ?????? ?????? ????????

????????????? ?????? ??? ??????????? ?????? ??????
????? ?????? ??????????? ??????????????
????????????? ??? ?????? ?????? ?????? ?????????? ??????????
????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????????? ??????????
????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????????? ??????????
????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????????
????????? ?????? ?????? ?????? ?????? ?????? ??????????
????????? ??????.

Абдуллоҳ розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

“Биз мұжизаларни барака деб билар әдик, сизлар эса, уларни таҳди迪 деб ҳисоблайсизлар. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам билан сафардалигимизда сув озайди. Шунда у зот: “Сувдан ортиқчасини талаб қилинглар” дедилар. Шунда озгина суви бор идишни келтирдилар. У зот құлларини идишга киргазиб, сүнг: “Муборак тохур (сув)га келинглар. Барака эса, Аллоҳ таолодандир” дедилар. Шунда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг бармоқлари орасидан сув оқиб тушаётганини күрдим. Биз, ейилаётган таомни тасбиҳ айтганини эшитар әдик” (Бухорий ривояти).

Саҳоба розияллоҳу анхұмларни ўз қулоқлари билан овқатни тасбиҳ айттаётганини эшитғанларида бирор шубҳа бўлмаганидек, овқат идишини овқат егувчи ҳаққига истиғфор айтишида ҳам гумон бўлиши мумкин эмас! Бу ҳақда Румий раҳматуллоҳи алайҳ шундай деганлар:

“Тупроқ, шамол, сув ва олов бандадир. Улар мен билан сенининг ҳаққингда мурда, Аллоҳ таоло ҳаққида эса тирикдир”.

Шу боис бу каби ҳадислардан ҳақиқий маъно тушунилади. Суютий раҳматуллоҳи алайҳ Ҳофиз Ироқий раҳматуллоҳи алайҳдан қуидагиларни нақл қилиб келтирғанлар:

“Аллоҳ таоло овқат идишига алоҳида имтиёз ва нутқ пайдо қилган. Шу имтиёз ила идиш мағфират сұраб дуо қиласы”.

Бошқа бир ривоятта овқат идиши томонидан қилинган қуидаги дуо нақл қилинган:

?? ??? ?? ???? ? ?? ?????? ??? ??? ???? ??? : «
??? ??? ?????? ??????? ???????? ?? ?????? ?????? :
????? ?????? ?? ?????? ??? ?????? ?? ?? ?????? ».

Анас ибн Молик розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

“Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

**“Киши овқат идишини ялаб қўйса, идиш унга истиғфор айтиб:
“Аллоҳим! Мени шайтон қўлидан озод қилгани каби уни дўзахдан
озод қилгин” дейди”** (Жомеул аҳодис).